

Positionsbestämning 1

16 februari 2002, New York.

På Madison Avenue, gatan bakom huset där jag bor, ligger en kväll en röd bok utanför en tvättomat. Det är fullt av folk och just här brukar jag passera så gott som varje dag. Boken står med ryggen uppåt mitt på trottoaren som om någon avsiktligt hade placerat den där. På ryggen kan man läsa *POSITIONING* i stora guldbokstäver, inget mer. Jag vågar inte röra boken utan lämnar den ståendes på gatan.

12 december 2002, Umeå.

Fotot av den röda boken har hängt på min vägg i flera månader. Jag ångrar nu att jag inte tog tillvara på den. Det fanns något där som jag inte kan släppa; en känsla av att jag gått miste om något viktigt. Efter lite letande hittar jag till slut en bok med samma titel på Universitetsbiblioteket i Umeå med undertiteln *The Battle for Your Mind*. Den har också röda pärmar och guldbokstäver. På sidan 16 läser jag:

And virtually everyone can learn to apply the lessons of Madison Avenue to his or her own life.

Jag hade definitivt missat någonting, men vad var det jag skulle lära mig? Att det pågår ett krig om just mitt medvetande? Att detta bara var en ledtråd i en långt större berättelse? Att alla röda böcker är heliga böcker? Att en bok alltid kommer från en viss plats och ett visst sammanhang? Att slumpen endast existerar om vi låter den existera? Att jag är barnsligt förtjust i detektivhistorier?

Jag började undersöka om det var möjligt att tappa boken på det där sättet, vissa tecken på fotot tydde på det. Jag spatserade omkring i vardagsrummet med boken under armen och lät den falla mot golvet gång på gång. Det var faktiskt möjligt. Men det var likafullt möjligt att någon medvetet hade placerat boken på Madison Avenue, som ett meddelande. Försökte någon säga mig något? Var det för sent att ta reda på det?

Jag tog med boken när jag åkte till Berlin någon vecka senare.

Madison Avenue, mellan 109:e och 110:e gatan.

Positionsbestämning 2

Januari 2003, Berlin.

På något sätt har jag, alltsedan jag lärde mig läsa, kommit att betrakta alla böcker jag någonsin läst som olika sidor hos en nära vän. Tillsammans utgör de en komplex livsform full av tankar, berättelser, erfarenheter och relationer. I takt med att jag blir äldre åldras även hon. Med varje ny bok avslöjar hon en ny sida av sig själv och som i varje relation är man inte alltid överens. Hon utmanar mitt sätt att tänka och bete mig, är ibland brutalt uppriktig och ibland rätt och slätt korkad. Jag har en barnslig fantasi om att min vän och jag kommer att åldras tillsamman och sedan dö vid exakt samma tidpunkt.

I Berlin gjorde vi små utflykter tillsammans min vän och jag. Vi undersökte staden, gick på barer och caféer, pluggade 1900-talshistoria. Det var inte mycket vi var överens om visade det sig och hon gick mig snart på nerverna. Det enda hon sa som jag kunde hålla med om var "What we have here is a failure to communicate".

You Need Simplicity

Only an obvious idea will work today. The overwhelming volume of communication prevents anything else from succeeding.

Karlplatz, Berlin.

Positionsbestämning 3

Oktober 2003, Umeå.

Jag känner en man med en sällsam omsorg om sägandet. Att tala med honom är som att befinna sig lite överallt på samma gång. Det finns väl kopplingar, några slags reläer, men tar man fasta på dem hamnar man alltså fel. Här följer inte det ena på det andra i en följd av logiska förbindelser. Det handlar inte ens om att hänga med. Man kan istället ana en överensstämmelse mellan sättet att tala och erfarenheten av att ständigt befinna sig bland en mängd perspektiv.

"Tankspridd" kanske en del skulle säga om den som befann sig lite överallt, men det spridda tänkandet ter sig annorlunda än det tankspridda.

Positionera dig, sa boken från Madison Avenue. Inta en position, utnyttja den och gör dig hörd. Bli framgångsrik. Här är receptet (det finns ett recept): livet är ett spel, lär dig reglerna. Only the better players survive!

Men om jag nu inte vill bli en härförare och erövra kommunikationsterritorier, om jag tror att kommunikation mellan människor handlar om något annat än effektivitet och påverkan, vad finns det för utrymme kvar då?

När jag bodde i Göteborg brukade jag stå och gräva i backarna på Skivhugget. När jag hade fått nys om något som intresserade mig och frågade i informationsdisken var det fanns att hitta, blev jag ofelbart hänvisad till "på gränsen". Varje gång samma sak, så efter ett tag slutade jag fråga. Vad som gjorde att en skiva kategoriserades som "på gränsen" vet jag inte. Kanske en plötslig uppgivenhet drabbade skivsorteraren just den dagen? Jag vet i alla fall att avdelningen hela tiden växte och att musiker som placerades där även fanns att finna på andra avdelningar. Någon slags logik kunde jag kanske skönja trots allt. Det var inte "på gränsen mellan det ena och det andra" utan snarare "på gränsen till jag vet inte vad". Jag fann det hela rätt sympatiskt. Allt eftersom avdelningen växte stod det klart att på gränsen inte var en fråga om ytterligheter. Det var fråga om ett mellanrum.

